

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

„Despre război și pace“

Astfel se numește cartea apărută în anul acesta în traducere românească și care cuprinde „pagini alese” din lucrările vestitului învățat Erasmus din Rotterdam.

„Paginile alese” cuprinse în acest volum, sînt luate din următoarele lucrări mai însemnate scrise de Erasm în legătură cu războiul și pacea și anume: 1. „Pentru cei care nu l-au încercat — războiul este plăcut”; 2. „Jeluirea păcii alungată și lovită din toate părțile”; 3. „Convorbire între un soldat și un călugăr carthusian”; 4. „Charon”.

De fapt Erasm a scris în total 16 lucrări în care se ocupă de urgia războiului și binefacerile păcii. Cele mai sus pomenite, sînt însă cele mai însemnate din acest punct de vedere.

Dar mai întii, cine a fost acest mare luptător pentru pace? Erasmus din Rotterdam a fost un călugăr olandez foarte învățat, care a trăit între anii 1466—1536. A călătorit mult și a scris mai mult. A avut legături — prin corespondență — cu cei mai mari și mai învățați oameni din vremea sa, pînă și cu vestitul transilvănean Nicolae Olahul.

Trînd într-o vreme frămîntată, cînd se auzea tot mai des „zăngănitul spadelor”, el a dus o adevărată luptă împotriva a două mari „plăgi” care tulburau și nefericeau viața oamenilor și a popoarelor din timpul lui: fanatismul și războiul. Pentru combaterea acestor „rele”, el a pus să vorbească chiar și „nebunia”, scriind o interesantă carte, numită: „Elogiul nebuniei”. Sub o formă glumeață se spun niște adevăruri mari, care în vremea aceea era primejdios pentru cine le spunea. Cînd însă aceste lucruri ieșeau din gura Nebuniei, nimeni nu se putea supăra, fiind că, cine se poate supăra pe nebunie? „Dacă amorul propriu nu mă orbește cu desăvîrșire — scrie Erasm în dedicație — eu cred că Elogiul Nebuniei nu este tocmai opera unui nebun”.

Iată de pildă ce scrie el despre fanatism:

„Fanatismul este un bastard al spiritului și al violenței. Ca să-și impună în mod exclusiv, părerile pe care le consideră ca fiind „singurele” adevărate, spiritul se împreunează cu violența. Iar din această împrejurare neîrească, și deci nelegitimă, ia naștere, ca un bastard, fanatismul a cărui principală caracteristică este intoleranța. Pentru un fanatic, nimeni nu are dreptul să fie de altă părere decît cea pe care o precizează el și intoleranța lui tinde a înăbuși cu amenințarea unor măsuri drastice, pe oricine ar îndrăzni să creadă sau să gîndească altfel”.

În ce privește războiul și pacea, voi face cîteva spicuiuri, în cele ce urmează.

„Există o zicătoare, pe cit de aleasă, pe atît de des citată ... că — pentru cel ce nu l-a încercat, războiul este plăcut... Să nu ai prea multă încredere, dacă un recrut dorește să se bată. Căci

pentru cei care n-au încercat-o, lupta este plăcută”.

Printre lucrurile omenești, nu există nici unul „mai monstruos și mai total nedemn de om, ca să nu spun de creștin”, ca războiul.

„Dumnezeu a dat naștere acestei ființe — adică omului — nu pentru război, ci pentru prietenie; nu pentru distrugere, ci pentru a păstra; nu pentru a face rău, ci pentru a face bine”.

Iată cum își motivează Erasm, afirmația de mai sus.

„Căci pe fiecare din celelalte viețuitoare le-a prevăzut cu arme proprii. Furia taurilor a înarmat-o cu coarne, minia leilor cu gheare; mistreților le-a dat colți înșiorători; pe elefanți i-a protejat nu numai cu piele tare și masivitate, dar și cu trompă; pe crocodil l-a apărut cu piele cu solzi; delfinilor le-a dat drept arme aripi; pe porcu, țepos l-a prevăzut cu țepi; pe calcan cu ace; cocoșilor le-a dat pinteni. Pe unele viețuitoare le-a apărut cu solzi, pe altele cu o piele corespunzătoare, pe altele, în sfîrșit, cu carapace.

Sînt și viețuitoare cărora natura le-a dat pentru apărare, iuțeala, ca de pildă, porumbeilor. Sînt, dimpotrivă, altele, cărora le-a acordat drept armă veninul. Unora le-a dat, pe deasupra o înfățișare hidoasă și sălbatecă, ochi înșiorători și glas înspăimîntător, ba a mai sădit și joga instinctivă de ele”. (p. 43).

În contrast cu toate celelalte viețuitoare „numai omul apare pe lume astfel dotat incît multă vreme depinde cu totul de ajutorul altuia. Nu știe nici să vorbească, nici să meargă, nici să-și agonisească hrana, neîncînd altceva decît să implore, prin țipete ajutor”.

Pentru a arăta că omul a fost făcut pentru concordie și prietenie, Erasm, arată că: „De aceea nu i-a dat o înfățișare hidoasă și înspăimîntătoare, ca celorlalte viețuitoare, ci blindă și senină purtînd pe ea semnele iubirii și ale afecțiunii. I-a dat apoi ochi prietenoși și în ei reflexele sufletului. I-a dat cuprinderea brațelor pentru îmbrățișare. I-a dat simțul sărutului... Numai lui i-a acordat rîsul, dovada voioșiei. Numai lui i-a dăruit lacrimile, simbol al îndurării și milei. În sfîrșit, chiar vocea i-a dat-o, nu amenințătoare și înspăimîntătoare, ca fiarelor, ci prietenoasă și blindă” (p. 44).

Din aceste motive războiul „ține de natura fiarelor, nu a oamenilor”. „Dar a lupta cu arme ni se pare mai mult decît animalic, mai mult decît bestial”. De ce? Fiind că „nici chiar fiarele nu sînt toate agresive — căci sînt între ele și inofensive, ca cerbii și iepurii — ci numai cele mai sălbatice dintre toate, ca leii, lupii, tigrii.

Totuși, nici acestea nu se luptă între ele ca noi. Ciinele nu mîncă nici cînd carne de ciine, leii nu se luptă între ei. Între balaur și balaur

Unitatea popoarelor, chezașia biruinței păcii

Valul de protest stîrnit de sute și sute de milioane de oameni, nu numai din lagărul socialist ci și din statele capitaliste, arată că **opinia publică mondială** este ferm pe punctul de vedere al **coexistenței pașnice, al păcii, al potrivniciei față de ațîțătorii la război, este categoric împotriva războiului.**

Acțiunea pentru convingerea tuturor oamenilor conștienți și cinstiți, că bunul cel mai de preț pe care trebuie să-l cucerască omenirea este PACEA, trebuie sporită și întărită. Voința de pace a tuturor oamenilor cinstiți din lume trebuie să devină tot mai hotărîtă și mai puternic afirmată.

Știința și tehnica au dăruit omenirii puteri nebănuite de mari. Este absurd și monstruos lucru, ca aceste forțe să fie fo-

(Continuare în pag. 2)

există pace. Între animalele veninoase este bună înțelegere”.

Dar ce să spunem noi cei de azi, cînd se află armele de distrugere în masă, armele atomice? Marele învățat ne mai dă și un îngrozitor tablou al războiului. Nu-l mai reproduc, fiind că ori cit de înșiorător ar părea, el rămîne totuși numai „șloare la ureche”, pe lingă ceea ce omenirea a văzut la Hiroșima și Nagasaki. Mai bine dau aici tabloul pe care, Erasm îl dă păcii. „În timp de pace, ca și cum asupra lumii ar străluci o nouă primăvară, se cultivă ogoarele, grădinile reinverzesc, pasc turme zburdalnice, se clădesc ferme, se construiesc orașe noi, cele ruinate se restaurează, se împodobesc și se măresc cele construite, bogățiile cresc, plăcerile sporesc, legile au deplină forță, înfloresc arta guvernării, religia este plină de strălucire, dreptatea este respectată, omenia este prețuită, măiestria meșteșugarilor se perfecționează, cîștigul celor săraci este mai mare, belșugul celor bogați este mai strălucitor” (p. 57).

Și numai din reproducerile pe care le-am făcut se pot încredința cetitorii „Telegrafului Român”, cit de interesante și de actuale sînt „paginile alese” ale lui Erasmus din Rotterdam. Sînt sigur că se vor grăbi să le citească în întregime.

Trebuie să constatăm că marele învățat cu toată rîvna pe care a avut-o pentru instaurarea păcii în lume, totuși n-a reușit: războaiele au bîntuit și în timpul vieții lui și au urmat și după aceea, nestingherite. „Jeluirea păcii alungată și lovită din toate părțile”, a continuat pînă în vremea noastră, cînd omenirea pentru prima dată în istorie, e pe cale să ajungă la o viață fără războaie, la o viață cu adevărat demnă de om.

A. RADU

Unitatea popoarelor, cheazăia biruinței păcii

(Urmare din pag. 1)

losite pentru a arunca omenirea într-o prăpastie fără fund. Din contră, ele trebuie puse în slujba vieții, a îmbogățirii acesteia, pentru a o îmbunătăți și înfrumuseța, pentru a o urca pe culmile cele mai înalte ale culturii și civilizației, pentru a o ajuta să-și găsească, cu un ceas mai de vreme, mult dorita fericire.

Omenirea conștientă și cinstită urmărește astăzi să atingă țelurile cele mai mărețe, pe care i le-a pus vreodată istoria în față. Prin atitudine hotărâtă și activă în cucerirea acestor țeluri, omenirea va face să se trezească la realitate toți făuritorii de bombe atomice și cu hidrogen, va împiedica dezlănțuirea unei îngrozitoare hore a singelui și a morții. Omenirea vrea să trăiască și va trăi. Voința ei pentru menținerea și întărirea păcii va triumfa. Cu o singură condiție: Omenirea să fie trează, solidară și fermă. Unitatea popoarelor este cheazăia nezdruincată a biruinței păcii asupra războiului!... Este singura cale care duce la biruința binelui asupra răului!...

Despre necesitatea solidarității frațești dintre oameni și despre folosul deosebit de mare al unității solidare, grăiește — între alți Sf. Părinți și scriitori bisericesti — deosebit de frumos și de convingător Sf. Vasile cel Mare, alesul vlăstar al Bisericii din Cezarea Capadochiei.

Sf. Vasile cel Mare pune în deplină lumină adevărul, că viața omenească prin însăși firea ei nu poate avea desfășurare sănătoasă și rodnică, decât prin solidarizarea frațească a tuturor oamenilor.

Omul este o ființă sociabilă, adică având din capul locului rostul de a trăi nu singur și izolat de ceilalți oameni, ci în obște. Fiind un mădular al obștei, o parte a unui întreg: obștea, omul nu este o ființă îndestulătoare sieși, adică el singur cu puterile sale proprii nu-i în stare să-și asigure satisfacerea tuturor nevoilor legate de viața sa și de atingerea țintei sale. Din contră, prin felul în care este alcătuită firea sa, omul este avizat la altul, are neapărată nevoie de sprijinul semenilor săi: „Nimic nu este atât de propriu firii noastre — zice marele capadochian — decât a comunica între noi și a ne folosi unii de alții” (Regulele tratate pe scurt, 3). Cu o putere de pătrundere și cu un simț al realității vrednice să fie pomenite, Sf. Părinte vorbește simplu și tocmai prin aceasta deosebit de convingător: Că omul este avizat la semenii săi — zice el — se vede mai întâi din faptul, că nu-și poate asigura singur nici cele de trebuință trupului său. În privința aceasta, oamenii se întregesc unii pe alții la fel cum se întregesc reciproc mădulele trupului omenesc. Nu numai că nu are fiecare puterile necesare împlinirii trebuințelor vieții, dar puterea de care dispune fiecare ins nu poate fi desfășurată și prefăcută în rodnicie de folos, dacă nu intervine ajutorul semenilor săi. Fiecare are lipsă de ajutorul semenului său și în același timp se revanșează întregindu-l pe acesta prin ajutorul pe care i-l oferă: „Mai întâi nici unul dintre noi nu-și este suficient sieși pentru cele trebuitoare trupului, ci în agonisirea celor trebuincioase trupului avem lipsă unii de alții. Căci precum piciorul are o putere, dar îi lipsește alta, și astfel fără ajutorul celorlalte mădule nu-și găsește lucrarea potrivită sau îndestulătoare sieși spre conservare, nici nu are în ea împlinirea a ceea ce îi lipsește, tot la fel și în viața fiecărui ins în parte chiar și

ceea ce avem ne devine nefolositor și ceea ce ne lipsește este cu neputință de agonisit. Căci Ziditorul Dumnezeu ne-a rînduit să avem lipsă unii de alții, precum este scris (Ecl. XIII, 20), ca să ne unim întreolaltă” (Regule tratate pe scurt, Răsp. 7).

Infrățirea răspunde unei nevoi firești. Ea are foloasele sale, pe care viața și osteneala de unul singur în atingerea unei ținte nu le poate nicidecum înlocui. Lucrul acesta se desprinde cel puțin indirect — dacă nu de-a dreptul — din următoarele ziceri ale Sf. Vasile cel Mare cu privire la viața de obște: „În multe privințe știu că este mai de folos petrecerea cu mai mulți” (Regule tratate pe scurt, Răsp. 7)... „În singurătate nu-și va cunoaște nimeni ușor scăderile sale, neavînd pe cineva să-l mustre și să-l îndrepte cu blîndețe și cu bunătate.. Și multe porunci se împlinesc mai ușor de către mulți, iar de unul, nu” (ibidem). De asemenea: „spre păstrarea

bunurilor date nouă de la Dumnezeu, este mai de folos viața obștească decât singurătatea... La fel, cel ce lucrează bine are, în cercarea sa și aprobarea faptelor sale de către mai mulți, un temei de mai multă siguranță” (ibidem).

Din cele de mai sus nu-i greu să deslușim învățătura deosebit de folositoare pentru zilele noastre: Tot ceea ce este de folos vieții noastre se dobîndește, se sporește și se păstrează numai prin sprijinirea reciprocă a oamenilor, numai prin frățescă solidarizare într-o unitate de nezdruincat. De unde rezultă, că și menținerea și consolidarea supremului bun al vieții noastre: PACEA, se poate cuceri tot numai printr-o unire trainică și de neînfrînt a tuturor popoarelor din lume. De asemenea, înlăturarea primejdiei unui nou război nu se poate dobîndi decât tot pe aceeași cale!...

C. Sîrbu

La Adormirea Maicii Domnului

Sfînta noastră Biserică dreptmăritoare a așezat, în curgerea fiecărui an, mai multe sărbători întru cinstirea Prea Sfîntei Fecioare Maria și anume: la nașterea ei (8 septembrie), la intrarea ei în biserică (21 noiembrie), la 25 martie (Bunavestire) și la 15 august (Adormirea ei întru Domnul). Fiii Bisericii își amintesc, în aceste sărbători, cu multă dragoste de tot ceea ce s-a săvîrșit, prin Sfînta Fecioară, pentru mîntuirea lor, pentru a noastră mîntuire.

Deși, în aceste zile de aleasă prăznuire se înalță rugăciuni oarecum mai stăruitoare către Maica Domnului, nu este totuși slujbă creștinească de fiecare zi din an cînd să nu o pomenim și să nu-i cerem a fi solitoare către Dumnezeu pentru împlinirea nenumăratelor noastre trebuințe duhovnicești. Chiar și în ectenia mică de la sfintele slujbe: „pe prea sfîntă, prea curată, prea bine cuvîntată, mărita Stăpîna noastră, de Dumnezeu născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfîntii o pomenim”, ca să ne fie spre ajutor în nevoințele noastre către mîntuire.

Dar la 15 august, la Adormirea Maicii Domnului, cîntările bisericesti sînt osebit de înălțătoare și chiar mai ziditoare de suflet decât în alte răs timpuri ale anului, și cu prilejul altor praznice închinat sfîntei Fecioare. Atunci, „cea împodobită cu dumnezeiască mărire, sfînta și laudată Fecioară, la a ei pomenire pe toți credincioșii la veselie (duhovnicească) adună” (Peasna I). De ce îi adună la bucurie duhovnicească tocmai la adormirea Sa întru Domnul? Pentru că întru Ea, „nașterea feciorește și moartea arvinește viață; Ea este după naștere fecioară și după moarte vie”. (Irmos).

De adormirea Maicii Domnului și „cerurile se bucură, și oștile cele îngerești se veselesc, și tot pămîntul se bucură, cîntare de ieșire glăsuind Ei, maica Stăpînului tuturor, nenuntită întru tot Sfîntă Fecioară”. Și aceasta pentru că: Ea neamul cel omenesc l-a izbăvit de osîndirea strămoșilor (Hvalite). Dacă prin nașterea Sa „a împreunat cele de pe pămînt cu cele de sus”, prin adormire „lumea nu a părăsit; mutat-s-a la viață, fiind maica vieții, și cu rugăciunile Ei izbăvește din moarte sufletele noastre”. (Tropar).

Fiul Ei, Hristos Domnul, „i-a primit în preacuratele Sale mîini sufletul nevinovat”. De aceea putem îndrăzni cu nădejde către Ea, în rugăciunile noastre, glăsuind cu îngerii: „Bucură-Te cea plină de dar, ... Domnul este cu Tine”. „Pe Hristos Domnul, Fiul Tău și Dumnezeuul nostru roagă-l să mîntuiască sufletele noastre”. (Hvalite).

D. Călugăr

Sf. Joan Gură de Aur despre rugăciune

Socotesc că nu este un lucru mai potrivit pentru mîntuirea noastră ca rugăciunea, dacă cineva se știe folosi cum se cuvine de ea.

Rugăciunea este începătura bunătăților, temelie și rădăcina vieții creștine adevărate.

Pentru dobîndirea mîntuirii nu ajunge numai înfrînarea, fără alte fapte bune, nici numai jertfa, nici oricare altă bunătate, ci se cuvine toate împreună să lucreze la mîntuirea sufletului. Rugăciunea este rădăcină ascunsă (a bunătăților duhovnicești). Precum munca ține în siguranță casa, așa și rugăciunea susține viața noastră. Fără ea, nici un bun de mîntuire nu putem dobîndi. Drept aceea Sfîntul Pavel ne-o recomandă neîncetat, stăruind cu îndemnul: „fiți răbdători în rugăciune” (Rom. XII, 13), „stăruți în rugăciune, priveghiați în ea cu mulțumită” (Col. IV, 2). În altă parte zice: „rugăți-vă neîncetat”. „Mulțumiți pentru toate căci aceasta este voia lui Dumnezeu” (I Tes. 5, 17). În altă parte iarăși zice: „Faceți tot felul de rugăciuni și de cereri, rugîndu-vă în toată vremea în duhul vostru și stăruți întru aceasta cu toată răbdarea” (Ef. VI, 18). În felul acesta, ne chiamă adeseori cu glas dumnezeiesc căpetenia Apostolilor la stăruitoare rugăciune. Prin urmare, avînd în vedere cele ce ne învață cu privire la chipul cum să ne rugăm (se cuvine să urmărim acestor povețe). Toți creștinii au trebuință de rugăciune, după cum trebuință au pomii de apă. Căci, precum aceștia nu pot produce fructe, dacă nu își scot hrana cu rădăcinile lor, tot așa nici noi nu putem aduce fructele prețioase ale bunei vieții creștinești, dacă nu ne vom înviora cu rugăciunea. Drept aceea, cînd ne ridicăm din pat, să ne întorcem spre răsăritul soarelui, aducînd laudă lui Dumnezeu, asemenea cînd ne așezăm la masă cuvine-se să ne rugăm și ori de cîte ori e nevoie în timpul zilei să ne rugăm lui Dumnezeu, și ziua s-o încheiem tot cu rugăciune.

Avînd în minte toate acestea să ne înarmăm cu rugăciunea și cu cîntarea (duhovnicească) ca în toată bună vremea Dumnezeu milostivindu-se să ne arate vrednici de Impărăția Sa.

Trad. Pr. S. Popescu

„Va veni o zi cînd tunurile nu vor mai fi decît piese de muzeu“

În 1849 prezidînd cel dintîi congres al păcii din lume un spirit luminos al Franței Victor Hugo declarase: „Nu spun doar că pacea este realizabilă. Spun mai mult încă. Ea este inevitabilă. Va veni o zi cînd tunurile nu vor mai fi decît piese de muzeu, care vor fi arătate ca niște instrumente barbare, va veni o zi cînd, văzînd aceste tunuri oamenii vor fi stupefiați de cîtă barbarie a putut să existe cîndva”.

Iubitorii de pace știu să aprecieze aceste gînduri ale unui mare cîntăreț al înțelegerii dintre popoare. Ca un gest de omagiu cuvintele lui V. Hugo sînt așezate la un loc de frunte în lucrarea „Vizita lui N. S. Hrușciiov în Franța” de L. Sărățeanu, apărută în București (1960). Vizita lui N. S. Hrușciiov în Franța este într-adevăr o nouă acțiune în sprijinul idealului, care este al omenirii de pretutindenea, în sprijinul păcii. „Politica unor contacte directe la cel mai înalt nivel și-a arătat roadele în ce privește progresele pe tărîmul sporiții încrederii reciproce, al cunoașterii și al dezvoltării unui climat de colaborare internațională. După război s-au acumulat multe probleme complexe în raporturile dintre state. Fiecare vizită, fiecare confruntare de poziții la nivel înalt constituie un nou pas spre o pace durabilă, spre înțelegerea atît de dorită de popoare”. Opt sute de gazetari ascultau plini de emoție cuvintele exponentului unei țări care și-a cîștigat un prestigiu uriaș în lume, în ce privește lupta împotriva războiului. „Mă uit în jurul meu în sală, zicea Hrușciiov, văd mulți oameni cu părul cărunt. Ați făcut desigur războiul. Unii chiar amîndouă războaiele mondiale. Știți prin urmare ce înseamnă războiul, cu tragediile și pîrjolurile lui” (p. 9). Inșiși unii dintre slujitorii Bisericii, în frunte cu canonicul Kir, au judecat cu bun simț, în spiritul realităților, și au salutat cu căldură pe cel care venea în Franța să proclame dreptul la pace al popoarelor. Ei doreau succes în discuțiile pentru relațiile dintre popoare și pentru destinderea internațională. Într-un cartier al orașului Bordeaux o doamnă spunea: „Vă rog să credeți că imensa majoritate a francezilor, sînt din tot sufletul alături de lupta pentru ca pe lume să fie liniște și pentru ca oamenii să nu se mai măcelărească”.

Spunea N. S. Hrușciiov că „Dacă Uniunea Sovietică și Franța, care sînt două dintre cele mai mari state din Europa, își vor uni eforturile cu toate celelalte state care se pronunță pentru pace, va fi creată o baricadă de netrecut pentru o nouă agresiune și pentru un nou război în Europa”.

Francezii au înțeles limpede dezastrul pe care l-ar implica un război nou. Militînd în acest sens ei au găsit imagini dintre cele mai variate. În gazetele franceze ale lunii martie 1960 se puteau citi articole de fond avînd ca titlu: „La răscruce de istorie”, „Către orizontul luminii”, „Către un mîine al păcii”, „Generalii în uzine”, „Armele la fiare vechi”, „Tunurile în muzeu”.

În avîntul pentru statornicirea păcii în lume, vizita premierului sovietic N. S. Hrușciiov în Franța a constituit un pas însemnat. Documentele care însoțesc comunicatul final anunță între altele: un acord cu privire la utilizarea energiei atomice în scopuri pașnice. Destinderea și umanizarea relațiilor internaționale sînt un alt rezultat sigur în drumul care duce spre ceasul cînd tunurile nu vor mai fi decît piese de muzeu.

N. Neaga

„Ucenicul pe care îl iubea Iisus“

Ioan 21, 20

Cuvintele de mai sus apar adesea în cursul citirii Evangheliei a 4-a. Sub aceste cuvinte se ascunde însuși autorul acestei Evanghelii, Sf. Apostol și Evanghelist Ioan, a cărei pomenire Biserica noastră a trecut-o în calendarul ei încă din vechime în ziua de 26 septembrie, cu prilejul adormirii sale întru Domnul. Sf. Ioan a făcut parte din ceata celor 12 ucenici și apostoli ai Domnului Iisus Hristos și era cel mai tînăr dintre ei. De aceea în icoane este zugrăvit de cele mai multe ori fără barbă. Fiind cel mai tînăr, era și cel mai curat și mai gata spre tot lucrul bun, din care pricină dragostea Învățătorului său s-a revărsat parcă mai din plin asupra lui.

Sf. Apostol Ioan era fiul lui Zevedei, un pescar mai de seamă dintr-o cetate oarecare — probabil Betsaida — de pe malul marelui lac al Tiberiadei. Mama lui se chema Salomea și a făcut parte din grupul de femei pioase, sau mironosițe — cum se vor numi ele după moartea și învierea Domnului — care au însoțit pe Mîntuitorul în tot timpul petrecerii Sale pe pămînt. Alături de frațele său mai mare Iacob, și de ceilalți ucenici ai lui Iisus, Ioan a fost martor la învățătura și faptele minunate săvîrșite de Mîntuitorul Iisus Hristos pe pămîntul Palestinei. Ne încredințăm chiar el de acest lucru în prima sa epistolă cînd zice: „Ce era dintru început, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mîinile noastre au pipăit, despre cuvîntul vieții... ce am văzut și am auzit aceea vă vestim” (I Ioan 1, 1. 3).

Ioan și Iacob, cei doi fii ai lui Zevedei, sînt numiți de Iisus „fiii tunetului”, poate din cauza firii lor aprinse și a zelului cu care urmau pe Iisus, poate și pentru că cer să coboare foc din cer peste samariteni. Așa se face că amîndoi acești frați precum și Simon Petru au fost singurii martori, dintre cei doisprezece ucenici, ai învierii fiicei lui Iair (Luca 8, 51), ai Schimbării la față a Domnului (Matei 17, 1), ai zbuciumului lui Iisus din grădina Ghetsimani în preajma răstignirii Sale (Matei 26, 37—38), ș. a. În noaptea în care Iisus este prins, Ioan îl urmează îndeaproape pînă în curtea arhierelui Caiafa și apoi pînă sub crucea de pe Golgota, unde primește porunca de la Învățătorul său de a lua în grijă sa pe Maica Domnului (Ioan 19, 27).

În dimineața zilei în care a înviat Domnul împreună cu Petru, Apostolul Ioan aleargă la mormînt, ajungînd înaintea lui Petru căci era mai iute de picior, și, pe baza constatărilor făcute la fața locului, se convinge că Iisus a înviat. Tot Ioan este acela care recunoaște primul, dintre mai mulți Apostoli care pescuiau pe lacul Tiberiadei, pe Iisus care li s-a arătat lor viu după Învierea Sa (Ioan 21, 7).

După Înălțarea Domnului și după Pogorîrea Duhului Sfînt mai ales, Sf. Apostol Ioan contribuie mult alături de ceilalți Apostoli la înfirișparea și întărirea Bisericii creștine din Ierusalim și împrejurimi. Astfel, împreună cu Sf. Apostol Petru vindecă pe ologul care cerșea la ușa templului ce se cheamă „Frumoasă” (F. Ap. 3, 2). Tot împreună propovăduiau la templul din Ierusalim „cele ce au văzut și au auzit”, încît cei ce îi ascultau se mirau de ei știindu-i „că sînt oameni necărturari și din popor” (F. Ap. 4, 13) și tot pe amîndoi îi vedem arestați și eliberați, iar mai tîrziu, după uciderea Sf. arhidiacon Ștefan, coborînd în Samaria, împărțîndu-le creștinilor de acolo Duhul Sfînt și hirotonindu-le preoți (F. Ap. 8, 17).

În jurul anului 51 d. Hr., cînd are loc Sinodul Apostolic, găsim pe Sf. Ioan tot la Ierusalim, fiind socotit unul dintre stîlpii bisericii din aceea vreme, alături de Petru și Iacob, după cum ne informează Sf. Ap. Pavel într-una din epistolele sale (Gal. 2, 9).

A doua parte a vieții sale, Sf. Ap. Ioan și-o petrece în orașul Efes, capitala provinciei romane Asia, unde se stabilește — după presupunerile celor mai mulți cercetători — în timpul marelui

război iudaic (anul 66—70 d. Hr.) sau după dărîmarea Ierusalimului (anul 70 d. Hr.). De aici, Sf. Ap. Ioan se îngrijește de viața comunităților creștine amintite în Apocalipsă: Efes, Tiatira, Smirna, Pergam, Sardes, Filadelfia, Laodiceea, ș. a. Pentru vîrsta sa înaintată și pentru marea sa grijă pe care o avea ca păstor de suflete, Sf. Apostol Ioan era cunoscut și sub numele de „bătrînul”, după cum chiar personal se întitulează în a doua și a treia sa epistolă. Împăratul Domițian (81—96 d. Hr.) exilează pe Sf. Ioan în insula Patmos. Cît a stat acolo nu știm, știm doar atît că după moartea amintitului împărat Sf. Ap. Ioan se reîntoarce la Efes unde adoarme în Domnul la adînci bătrînețe — fiind cam de 100 ani — în timpul împăratului Traian (98—117). Presimțind sfîrșitul zilelor șale, se spune că Sf. Ap. Ioan într-o Duminică, după ce a dat binecuvîntarea de încheiere a slujbei dumnezeiești, a luat cu sine pe diaconul Verus și încă doi oameni cu hîrlețe și a ieșit cu ei la marginea Efesului unde puse să se sape o groapă. Cînd groapa a fost gata, Sf. Ioan își așterne în ea hainele cele mai de deasupra, se roagă îndelung și, zicînd celor ce erau cu el: „Pace vouă, fraților”, se așează în ea și-și dă sufletul.

După cum citim în revista săptămînală „Contemporanul”, care apare la București, nr. 12 din 26 III 1958, în zilele noastre se fac mari săpături pentru a se scoate la lumină vechiul oraș Efes. Printre altele s-a scos la iveală și basilica Sf. Ioan, zidită de împăratul Justinian pe locul unde s-a crezut că este mormîntul Sf. Apostol și Evanghelist Ioan.

Fericitul Ieronim ne spune în una din cărțile sale, că atunci cînd Sf. Ioan a ajuns la adînci bătrînețe, cînd ucenicii lui îl purtau de braț și cînd gura lui nu mai rostea multe cuvinte, singura lui predică era aceasta: „Copiii mei, iubiți-vă unul pe altul!”. Întrebat fiind de ce se rezumă numai la aceste cuvinte, Sf. Ap. Ioan răspunde: „Pentru că aceasta este porunca Domnului și păzind-o pe ea vă este de ajuns”.

Într-adevăr, învrednicindu-se să stea cu capul pe pieptul Învățătorului său iubit, precum și cu alte prilejuri, Sf. Apostol și Evanghelist Ioan a simțit din plin dragostea fierbinte pentru noi oamenii a Mîntuitorului Iisus Hristos, s-a pătruns de ea și a propovăduit-o cu timp și fără timp. Ne convingem de acest lucru dacă citim mai cu luare aminte cele cinci scrieri rămase de la el: Evanghelia sa, cele trei epistole și Apocalipsa, în care vedem că se vorbește despre dragoste, dragostea de Dumnezeu și dragostea de oameni, aproape la tot pasul.

„Dumnezeu este dragoste — ne încredințăm Sf. Ioan — și cel ce petrece în dragoste în Dumnezeu petrece și Dumnezeu într-însul” (I Ioan 4, 16). Și mai departe: „Noi îl iubim pe El (pe Dumnezeu) pentru că El ne-a iubit mai întîi pe noi” (I Ioan 4, 19). Dragostea noastră către Dumnezeu, deci, este o dragoste-răspuns la marea dragoste pe care Dumnezeu ne-a arătat-o mai întîi.

Sf. Ap. Ioan face din dragostea către aproapele porunca de frunte a Mîntuitorului: „De mă iubește cineva pe mine — ne învață Mîntuitorul în Evanghelia după Ioan — cuvîntul meu va păzi și Tatăl meu îl va iubi pe el” (Ioan 14, 23). Și: „De veți păzi poruncile mele, veți rămîne întru dragostea mea, precum eu am păzit poruncile Tatălui meu și rămîn întru dragostea lui” (Ioan 15, 10). Dragostea către Dumnezeu deci se dovedește prin păzirea poruncilor Lui; adică cineva iubește pe Dumnezeu numai în măsura în care împlinește voia Lui și împlinește voia Lui numai în măsura în care-L iubește. „Cel ce are poruncile mele și le păzește pe ele acela mă iubește” (Ioan 14, 21). Dragostea pe care o avem către Dumnezeu, Mîntuitorul Iisus Hristos ne cere să i-o dăruim prin mijlocirea poruncilor Sale. Iar „porunca mea — zice Domnul — aceasta

Nu ce intră în gură spurcă...

Aceste cuvinte le spune Mîntuitorul însuși. Le auzim adeseori în gura credincioșilor cînd e vorba de post. Cei ce le folosesc zic că Mîntuitorul cînd a spus aceste cuvinte: „Nu ce intră în gură spurcă pe om” (Matei 15, 11) a desființat postul. E adevărată această părere sau nu? Ca să vedem dacă e adevărată sau nu, întii să luăm textul întreg și apoi să vedem ce spune Mîntuitorul despre post în altă parte.

În textul de la Matei 15 cărturarii și fariseii învinuiesc pe Apostolii Mîntuitorului că „mîncă piine” fără a-și spăla mîinile. Se știe că la Iudei se făcea deosebire între mîncări curate și mîncări spurcate. S. ex. carnea de porc era oprită, toț cel ce mîncă astfel de carne se zicea că s-a spurcat. Tot așa era poruncă să mînci cu mîinile spălate. Cel ce mîncă cu mîini nespălate de asemenea era socotit spurcat. Așadar în pira cărturarilor nu era vorba de post, ci era vorba de credința că ucenicii lui Iisus s-ar fi spurcat mîncînd cu mîinile nespălate.

Mîntuitorul le răspunde: „Nu ce intră în gură spurcă pe om...”, adică nici un fel de mîncare nu poate spurca pe cel ce o mîncă, chiar dacă nu se spală pe mîini înainte de mîncare. În felul acesta Mîntuitorul înlătura deosebirea ce o făceau iudeii între mîncări curate și mîncări spurcate. După învățătura Mîntuitorului toate mîncările sînt bune. Și Sf. Apostol Pavel ne încredințează că „nimic nu e spurcat prin sine”, că „toate sînt curate” (Rom. 14, 14, 20).

Fără nici o îndoială că spălarea mîinilor înainte de mîncare este o rînduială bună, pe care noi o și împlinim pentru curățenie și sănătate ea însă nu ne poate curăți sufletul. Nespălarea e de condamnat, nu pentru că ne-ar spurca sufletul, ci pentru că primejduiește sănătatea trupului.

Mîntuitorul așadar nu desființează postul, ci desființează împărțirea în mîncări curate și mîncări spurcate. Pentru creștini toate mîncările sînt curate, căci toate cele bune de mîncat sînt date de Dumnezeu ca să fie mîncate.

Cineva ar putea întreba: dacă mîncările de dulce nu ne spurcă, atunci de ce postim? Răspundem: postim pentru că însuși Mîntuitorul a postit patruzeci de zile (Matei 4, 2). Postim pentru că și Sf. Apostoli au postit (II Cor. 11, 27; Fapt. Ap. 13, 2). Postim pentru că însuși Mîntuitorul a spus că anumiți „demonii” ies numai cu post și rugăciune și ne-a învățat cum să postim (Matei 6, 17; Mc. 9, 29). Postim pentru că Sf. Ap. Pavel îndeamnă pe creștini la post și rugăciune (I Cor. 7, 5).

Postul potolește aprinderile trupului și ne ajută să scăpăm de „demonii” multor păcate, mai ales ale păcatelor trupesti. Postul e o înfrînare pentru Dumnezeu, o mică jertfă pe care o aducem ca mulțumire pentru patimile și jertfa Mîntuitorului. El și-a dat viața pentru noi și noi să nu facem nici jertfa postului?

Tocmai pentru că noi nu socotim că mîncarea sau nemîncarea osîndește sau mîntuiește pe cineva, cerem ca postul să fie însoțit și de o viață curată, de o luptă aprigă împotriva păcatelor și o osteneală de întărire în faptele bune. Postul singur nu ne mîntuie, dar el ne ajută în lupta noastră, ne ușurează biruința.

Un om, care urcă pe munte, oare ia în spinare poveri mari? Nu. El ia numai hainele și mîncarea de trebuință. Cu cît e mai ușor cu atît urcă mai repede. Așa e și cu creștinul, care vrea să urce spre o viață curată. Nu se împovărează, ci se face mai ușor prin post, ca să ajungă mai repede acolo unde vrea.

Să nu înțelegem greșit cuvîntul Mîntuitorului, ci așa cum l-a înțeles El. E drept: „nu ce intră pe gură spurcă pe om”, adică nici un fel de mîncare nu poate spurca pe creștin. Toate mîncările sînt curate. Dar nu voi fi nici rob al pîntecelui, ci

voi fi stăpîn peste poftetele firii. Mîntuitorul și Sf. Apostoli au postit și ne învață să postim, că postul ne ajută să ne domolim poftetele trupesti și să ducem lupta împotriva păcatului și pentru cele bune cu mai multă ușurință. De aceea s-a zis: Cel ce nu poate ține postul de bucate, nu poate ține nici postul de păcate.

N. M.

La Agîrbiciu

Agîrbiciul e o parohie, care îmbrățișează credincioși din „cele două strane”, înfrății în aceeași biserică. E o turmă dreptcredincioasă cu un păstor, Pr. paroh Amos Basarab. Familia aceasta și-a prăznuit împlinirea a 100 ani de la zidirea bisericii ortodoxe. Acest praznic a fost cinstit de *I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae* în duminica din 29 mai a. c., o săptămînă înainte de sorocul celor 100 ani pentru că la Rusalii I.P.S. Sa a slujit la Sibiu.

Primit în fața bisericii de credincioșii parohiei și soborul preoților, în frunte cu P. C. prot. Boeru (Mediaș), I. P. S. Sa invită pe toți la rugăciune pentru frați, pentru țară, pentru pace. Sf. Liturghie a fost slujită de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, înconjurat de soborul preoților și diaconilor.

La priceasnă a predicat pr. prof. N. Mladin, care a arătat că Iisus Hristos s-a rugat pentru unitatea Bisericii, că această unitate s-a împlinit între credincioșii din Ardeal și din această parohie, că ea trebuie păstrată și întărită. De asemenea a îndemnat la unitate în trebile obștești, în muncă pentru bunăstarea tuturor.

La sfîrșitul Sf. Liturghii, preotul paroh Amos Basarab amintește de împlinirea a 100 ani de la zidirea bisericii, care a fost sfințită de mitropolitul Andrei Șaguna și mulțumește I. P. S. Sale pentru că a cinstit parohia cu această vizită.

I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae spune între altele că Mîntuitorul a cuprins toată legea creștinească în porunca iubirii de Dumnezeu și de aproapele. Viața veșnică începe pe pămînt și constă în a cunoaște pe Dumnezeu, ca Tatăl al nostru și pe oameni ca frați, intrucit toți sîntem fiii lui Dumnezeu. Dacă cunoaștem pe Dumnezeu-Tatăl ne silim să împlinim poruncile lui, iar dacă vedem în fiecare om un frate, atunci nu facem nici o deosebire între oameni, că unul e de un neam, altul e de alt neam, unul de o culoare a feței, altul de altă culoare, ci trăim în pace și prietenie cu toți frații noștri. Rusaliele ne arată că Dumnezeu binecuvîntează toate limbile pămîntului.

Mîntuitorul ne-a învățat cum să ne purtăm față de Dumnezeu și față de oameni. El a ascultat de Tatăl, primind chiar și moartea pe Cruce. El s-a jertfit pentru mîntuirea oamenilor.

Laudă apoi pe credincioși pentru că au împodobit biserică. Spune că podoaba cea mai frumoasă a bisericii sînt credincioșii inșiși, care aici se roagă pentru sine și frații lor, pentru patria noastră și pacea a toată lumea.

Un bun creștin e și un bun cetățean al patriei. Cel ce umblă pe drumul iubirii de Dumnezeu și de frate, iubirii de patrie, acela umblă pe drumul păcii, plăcut și lui Dumnezeu și oamenilor.

După ce a binecuvîntat pe credincioși și a vizitat și cealaltă biserică, I. P. S. Sa s-a întors la Sibiu.

M.

Heruovic

*Noi ca Heruimii
Pe Domnul mărim
Și ca Serafimii
Taină-nchipuim.*

*Sfintei Făcătoare
De viață, Treimi,
Înălțăm cîntare
Imn de Heruimii.*

*Cîntare-ntreită
Sfîntă înălțăm
Intreit slăvită
Pururi aducem.*

*Grija cea lumească (Viața păcătoasă)
Să o lepădăm
Și gîndirea noastră
Spre cer s-o-nălțăm!*

Ca pe Împăratul

*Ca pe împăratul
Tuturor primim
Pe Cel Nevăzut
Noi îl preamărim.*

*Pe-mpăratul Slavei
Il întîmpinăm
Și cu sfinții ingeri
Slavă li cîntăm.*

*În imne prea-nalte
Mărim slava Sa
Și-i cîntăm de-a pururi:
A L I L U I A!*

Pr. Al. Gherghel

„Ucenicul pe care îl iubea Iisus”

(Urmare din pag. 3)

este ca să vă iubiți unul pe altul, precum și eu v-am iubit pe voi” (Ioan 15, 12). Aceste cuvinte cuprind un mare adevăr, deosebit de important pentru viața noastră creștină, și anume acela că dragostea noastră către Dumnezeu trece prin aproapele, că Iisus, Domnul nostru, ne poruncește să-l iubim în semenii noștri.

Sf. Ap. Ioan a înțeles din plin acest mare adevăr pe care îl explică tuturor creștinilor în cuvinte ca acestea: „De va zice cineva: Iubesc pe Dumnezeu iar pe fratele său îl urește este mincinos, pentru că cel ce nu iubește pe fratele său pe care îl vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu pe care nu-l vede? Și noi această poruncă o avem de la dînsul (de la Iisus Hristos): „Cel ce iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său” (I Ioan 4, 20—21). „Cel ce are bunurile acestei lumi și vede pe fratele său avînd trebuință și își închide inima față de el, cum rămîne în acela dragostea lui Dumnezeu?” se întrebă Sf. Ioan în altă parte (I Ioan 3, 17). De aceea Apostolul îndeamnă cu toată tăria: „Fiii mei să nu iubim numai cu cuvîntul sau cu limba, ci cu fapta și cu adevărul” (I Ioan 3, 18), cuvinte care vor să ne arate că dragostea noastră către aproapele nu trebuie să se reducă la niște declarații dulcigi și spumoase, ci ea trebuie să fie activă, lucrătoare prin fapte bune, mergînd pînă acolo încît să ne punem chiar sufletul pentru semenii noștri, cum ne învață tot Sf. Apostol Ioan (I Ioan 3 16).

Să luăm deci și noi aminte la viața Sf. Apostol și Evanghelist Ioan și să ne pătrundem de dragostea lui Dumnezeu și de semenii pe care el atît de mult a trăit-o și a propovăduit-o, bine știind că acolo unde este dragoste multă, acolo este apropiere între oameni, este colaborare frățească, este muncă cinstită, este, mai ales, pace, pentru care atît de mult se străduiesc astăzi toți oamenii de bine din întreaga lume. Numai lucrînd așa vom cinsti cu adevărat amintirea fericitei admirări întru Domnul a Sf. Apostol și Evanghelist Ioan, ucenicul iubit al Domnului.

Gh. Papuc

Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu